

Na osnovu članka 19. alineja 8. Poslovnika Skupštine Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, "Službeni glasnik Brčko Distrikt BiH", broj 1/00, donosim

O D L U K U
O PROGLAŠENJU ZAKONA O PLATNIM TRANSAKCIJAMA BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

I

Proglašavam Zakon o platnim transakcijama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, koji je usvojila Skupština Brčko Distrikta na 20-oj sjednici održanoj 30. travnja 2001. godine.

II

Ovu odluku objaviti u "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

Broj: 02-41/01
Brčko, 30. travanj 2001. god.

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA

Mirsad Đapo, dipl. pravnik v.r.

U skladu sa člankom 23 Statuta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Skupština Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine na 20-oj sjednici održanoj 30.travnja 2001.godine usvaja:

ZAKON O PLATNIM TRANSAKCIJAMA
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

I - OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1

Ovim zakonom uređuje se obavljanje platnih transakcija u konvertibilnim markama i određuje način postupanja učesnika u platnim transakcijama na području Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: "Distrikt").

Definicije

Članak 2

U ovom zakonu:

- 1) "Račun" označava bilo koji račun otvoren na osnovu sporazuma, odnosno ugovora između klijenta i banke, bilo da je riječ o tekućem, žiro ili bilo kom drugom računu, u svrhu izvršenja platne transakcije,
- 2) "Odgovarajuće pokriće" označava dovoljan iznos raspoloživih sredstava za izvršenje naloga za plaćanje iz kojih se izvršavaju nalozi za plaćanje,
- 3) "Sporazum" označava ugovoreni odnos između banke i klijenta kojim se uređuje poslovanje računom (otvaranje, trajanje, izmjene i sl.) i korišćenje naloga za plaćanje;
- 4) "Banka" u smislu ovog zakona označava:
 1. Pravna osoba koja obavlja poslove primanja novčanih depozita ili drugih naplativih sredstava bilo na osnovu bankovne licence koju je izdala nadležna institucija, ili ukoliko je banka osnovana zakonom kao banka,
 2. Pravna osoba osim banke iz točke 1 ovlašteno zakonom da prima depozite ili učestvuje u platnim transakcijama, ili
 3. Centralnu banku. Filijala ili drugi organizacioni dio banke označava odvojenu banku u svrhu računanja vremena u okviru kojeg, ili određivanja mjesta na kojem ili sa kojeg treba poduzeti radnju ili dostaviti obavijest ili nalog;
- 5) "Bankovni dan" označava dio dana tokom kojeg je banka otvorena za prijem, obradu i prenos naloga za plaćanje i ostalih obavijesti u vezi sa platnim transakcijama;
- 6) "Centralna banka" označava Centralnu banku Bosne i Hercegovine;
- 7) "Kliring" označava razmjenu i obradu međubankarskih naloga za plaćanje u svrhu obračuna bilateralnih ili multilateralnih neto iznosa koje svaka banka duguje ili koji se svakoj pojedinačnoj banci duguje za poravnanje naloga za plaćanje uključenih u svaki klirinški krug;
- 8) "Konvertibilna marka" označava domaću valutu Bosne i Hercegovine koju je izdala Centralna banka;
- 9) "Klijent" označava pojedinca, bilo koje pravne ili fizičke osobe, uključujući banku koje posjeduje račun kod banke;
- 10) "Odredišna banka" označava banku identifikovanu u nalogu za plaćanje kojim se vrši plaćanje povjeritelju putem credit-transfera, ili u kojoj je otvoren račun dužnika u debit-transferu. To je ona banka koja prima posljednji nalog za plaćanje u platnoj transakciji. U credit-transferu, odredišna banka je banka povjeritalja. U debit-transferu odredišna banka je banka dužnika;
- 11) "Elektronski" označava način prijenosa, bilo da je riječ o telekomunikacionom prijenosu (on-line) ili neposrednoj predaji traka, disketa ili sličnih sredstava (off-line);
- 12) "Izvršenje" označava provođenje naputak koje su sadržane u nalogu za plaćanje;
- 13) "Banka posrednik" označava banku primatelja koja nije ni inicijalna niti odredišna banka;
- 14) "Sredstva" obuhvataju gotovinu i depozite koji se drže na bankovnom računu;

- 15) "Pravna osoba" obuhvata preduzeća, udruženja i javne institucije;
- 16) "Inicijalna banka" označava banku koja prima prvi nalog za plaćanje kojim se inicira platna transakcija. U credit-transferu inicijalna banka je banka dužnika. U debit-transferu, inicijalna banka je banka povjeritelj;
- 17) "Nalogodavatelj" označava pošiljatelja prvog naloga za plaćanje koji inicira platnu transakciju. U credit-transferu, nalogodavatelj je dužnik. U debit-transferu nalogodavatelj je povjeritelj;
- 18) "Račun u banci za koji se izdaje knjižica" predstavlja račun kojim banka informiše klijenta o uplati na račun i isplati sa računa, evidentirajući ih u knjižicu koju je banka prethodno izdala klijentu i koju joj klijent prezentira prilikom svake promjene na računu;
- 19) "Povjeritelj" označava stranu koja prima uplatu u platnoj transakciji;
- 20) "Nalog za plaćanje" označava bezuvjetnu napatku datu banci da isplati ili uplati određenu sumu novca sa označenog računa;
- 21) "Platna transakcija" označava prijenos sredstava sa računa dužnika povjeritelju ili na njegov račun. Transfer između dva računa istog ili različitih klijenata, fizičkih ili pravnih osoba, je platna transakcija;
- 22) "Dužnik" označava stranu koja ima obavezu da plati u platnoj transakciji;
- 23) "Primatelj" označava učesnika čija banka treba da primi posljednji nalog za plaćanje u platnoj transakciji. U credit-transferu, primatelj je povjeritelj. U debit-transferu, primatelj je dužnik;
- 24) "Banka primatelj" označava banku na koju je naslovljen nalog za plaćanje pošiljatelja;
- 25) "Račun rezervi" označava račun rezervi koji, po Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o Centralnoj banci) , banka mora otvoriti i voditi u knjigama Centralnog ureda i glavnih jedinica Centralne banke;
- 26) "Pošiljatelj" označava pojedinca, fizičko ili pravno osoba koje daje nalog za plaćanje banci primatelju;
- 27) "Procesor - treća strana" označava banku ili drugo pravno osoba ovlašteno da obavlja platni promet ili ovlašteno da obavlja kliring ili poravnanje računarskim ili elektronskim putem;
- 28) "Datum valute" označava bankovni dan na koji nalog za plaćanje treba izvršiti po instrukciji nalogodavatelja;
- 29) "Restitucija" označava radnju kojom se uspostavlja prethodno stanje na način da se oštećenoj strani nadoknadi šteta. Naknada štete može uključivati dvije komponente: stvarnu štetu i izgublenu dobit. Ovim zakonom je predviđena samo novčana restitucija.
- 30) "Međubankarsko poravnanje" u smislu ovog zakona podrazumijeva namirenje iznosa zaduženja naloga za plaćanje, odnosno ispunjenje obaveze banke nastale po osnovu platnog naloga druge banke ili po osnovu kliringa.

Računi u konvertibilnim markama

Članak 3

Fizička i pravna osoba može otvoriti račune u konvertibilnim markama i vršiti platne transakcije putem ovih računa prema dogovorenim uslovima. Fizička i pravna osoba može posjedovati više od jednog računa u jednoj ili više banaka.

II - PLATNE TRANSAKCIJE

Credit-transfer i debit-transfer

Članak 4

- (1) Platna transakcija može biti ili credit-transfer ili debit-transfer sredstava koji započinje nalogom za plaćanje nalogodavatelja, a kojim se inicijalnoj banci daje naputak da izvrši platnu transakciju.
- (2) Credit-transfer je platna transakcija koju inicira dužnik izdavanjem naloga za plaćanje svojoj banci te davanjem naputke za prijenos sredstava sa računa dužnika povjeritelju, odnosno na njegov račun.
- (3) Debit-transfer je platna transakcija koju inicira povjeritelj dajući naputke banci povjeritelja da na osnovu dužnikovog ovlaštenja izvrši naplatu sa računa dužnika.

Unutarbankarski transfer (intra) i međubankarski transfer (inter)

Članak 5

- (1) Unutarbankarski transfer je transfer između dužnika i povjeritelja kada su njihovi računi u istoj banci. Međubankarski transfer je transfer između dužnika i povjeritelja kada su njihovi računi otvoreni u različitim bankama.
- (2) Platna transakcija se vrši tako što banka dužnika tereti njegov račun, a banka povjeritelja ili evidentira ulaz na račun povjeritelja, ili mu na drugi način stavlja sredstva na raspolaganje, u skladu sa naputakma nalogodavatelja. U međubankarskom transferu, za svaki međubankarski nalog za plaćanje, banka pošiljatelj vrši poravnanje s bankom primateljem na način utvrđen člankom 12 ovog zakona.

Učesnici u platnim transakcijama

Članak 6

- (1) Učesnici unutar bankarskog transfera su nalogodavatelj, banka u ulozi i inicijalne i odredišne banke, te primatelj. Učesnici međubankarskog transfera su nalogodavatelj, inicijalna banka, odredišna banka i primatelj, a može biti uključena jedna ili više banaka posrednika.
- (2) U credit-transferu nalogodavatelj je dužnik, inicijalna banka je banka dužnika, odredišna banka je banka povjeritelja, a primatelj je povjeritelj.

- (3) U debit-transferu nalogodavatelj je povjeritelj, inicijalna banka je banka povjeritelja, odredišna banka je banka dužnika, a primatelj je dužnik.
- (4) U međubankarskom transferu banka može osim za klijenta obavljati radnje u svoje ime i za svoj račun.
- (5) Barem jedna banka posrednik je potrebna u platnim transakcijama kad god inicijalna banka ne izvrši poravnanje direktno s odredišnom bankom.
- (6) U platnim transakcijama banka može vršiti radnje za klijenta ili korespondentsku banku lociranu izvan Bosne i Hercegovine, u skladu sa važećim propisima.
- (7) Platna transakcija se može vršiti sa ili na račun kod Centralne banke i u tom slučaju ovaj zakon tretira Centralnu banku kao svaku drugu banku.

Ovlaštenja primatelja u debit-transferu

Članak 7

- (1) Primatelj u debit-transferu može povući svoje ovlaštenje dato nalogodavatelju tako što će uz suglasnost povjeritelja izvijestiti odredišnu banku o povlačenju ovlaštenja u pismenoj formi ili elektronskim putem, prije završetka platne transakcije.
- (2) U debit-transferu obavijest koju primi odredišna banka o smrti primatelja ili presudu o gubitku pravne sposobnosti ima isto dejstvo kao i obavijest primatelja o povlačenju ovlaštenja iz stavka 1 ovog članka.
- (3) Klijent čiji je račun zadužen za iznos naloga za plaćanje izvršenih u debit-transferu, a koji u pisanoj formi u roku od sedam dana od dana saznanja o zaduženju računa ospori ovlaštenje nalogodavatelja i protivi se zaduženju računa, ima pravo na povrat iznosa za koji je račun zadužen, osim ako odredišna banka posjeduje dokaz o ovlaštenju koje je klijent dao nalogodavatelju.

III - NALOZI ZA PLAĆANJE

Forma

Članak 8

- (1) Nalog za plaćanje može biti izdat u pisanoj formi ili elektronski.
- (2) Nalogodavatelj u nalogu za plaćanje mora tačno identifikovati primatelja i odredišnu banku. Kada je na nalogu za plaćanje bilo koji učesnik u platnoj transakciji identifikovan imenom i brojem računa, banka primatelj nije dužna utvrditi usuglašenost imena i broja, i može izvršiti plaćanje samo na osnovu broja.

Platna transakcija i nalozi za plaćanje

Članak 9

Platnu transakciju inicira nalogodavatelj izdavanjem naloga za plaćanje inicijalnoj banci. Kod unutarnjih bankovnih transfera postoji samo jedan nalog za plaćanje. Kod

međubankarskih transfera postoje najmanje dva naloga za plaćanje, u kojem svaka banka primatelj koja nije odredišna banka izvršava nalog za plaćanje svog pošiljatelja time što izdaje odgovarajući nalog za plaćanje banci primatelju, a posljednji nalog za plaćanje šalje se odredišnoj banci. U međubankarskom transferu svaki nalog za plaćanje nalaže banci primatelju da izvrši platnu transakciju po uputama iz naloga za plaćanje nalagodavatelja.

Obaveze banke primatelja

Članak 10

- (1) Kod credit-transfera banka primatelj je obavezna da izvrši nalog za plaćanje pošiljatelja samo kada postoji odgovarajuće pokriće na računu pošiljatelja.
- (2) Kod debit-transfera inicijalna banka će izvršiti nalog za plaćanje nalagodavatelja samo kad su joj dati: dokazi o ovlaštenju kojeg je dao primatelj i dokaz o osiguranju sredstava. Ako nije drugačije dogovoreno, inicijalna banka nije obavezna da nalagodavatelju osigura sredstva čak ni u vidu privremenog kredita prije završetka debit-transfera. Ukoliko u debit-transferu inicijalna banka odobri credit na račun nalagodavatelja prije završetka debit-transfera, credit se smatra privremenim, i račun nalagodavatelja se može zadužiti za iznos kredita ako se debit-transfer ne završi na način predviđen člankom 22 ovog zakona.
- (3) Banka primatelj je obavezna da izvrši samo naloge za plaćanje koji su:
 1. propisno popunjeni i autorizovani ili autentični,
 2. propisno identifikuju odredišnu banku, i
 3. identifikuju primatelja sa izvjesnim stupnju sigurnosti.
- (4) Ako banka primatelj odbije da izvrši nalog za plaćanje pošiljatelja, o odbijanju mora odmah obavijestiti pošiljatelja.
- (5) Banka primatelj je obavezna izvršavati napatke sadržane u nalogu ili bankarskog dana kada je nalog primljen ili na dan valute, ako on postoji, zavisno od toga koji je od ta dva dana kasniji. Banka primatelj može odrediti vrijeme presjeka, ali ne ranije od 12.00 sati tekućeg dana nakon čega se smatra da je svaki prispjeli nalog primljen sljedećeg dana.
- (6) Inicijalna banka u credit-transferu i odredišna banka u debit-transferu koja je primila tokom jednog bankovnog dana više od jednog naloga za plaćanje ili drugu zakonsku napatku za podizanje sredstava sa računa, obrađuje ih u skladu sa redoslijedom propisanim Zakonom o finansijskom poslovanju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Poništenje i povlačenje naloga za plaćanje

Članak 11

- (1) Nalog za plaćanje se smatra poništenim kad pošiljatelj lično ili putem svog zastupnika pošalje propisno autorizovan ili ovjeren nalog o poništavanju, a banka primatelj ga primi na vrijeme i na način koji joj omogućava da se tom poništenju pristupi, prije izvršavanja prvobitnih napatka pošiljatelja sadržanih u nalogu za plaćanje.
- (2) Nakon izvršenja naloga za plaćanje pošiljatelja, a na njegov zahtjev, banka primatelj koja izvršava nalog, bez obzira na izvršenje može narednoj banci primatelju sama izdati nalog o poništenju, na način utvrđen u stavu 1 ovog članka. Nalog o poništenju

izdat određenoj banci od njenog pošiljatelja u platnoj transakciji ima efekta samo kada stigne do određene banke prije nego je platna transakcija završena.

- (3) Nalog o poništenju mora tačno identifikovati nalog za plaćanje koji se želi poništiti i daje se banci primatelju u pisanoj ili elektronskoj formi.
- (4) Nalog za plaćanje koji banka primatelj nije izvršila povlači se u sljedećim slučajevima:
 1. istekom petog bankovnog dana od dana prijema kod banke primatelja ili dana valute, zavisno od toga koji je od dva dana kasniji,
 2. kada banka primatelj sazna o smrti ili oduzimanju zakonskih ovlašćenja pošiljatelja, ili
 3. kada je banka primatelj zatvorena od nadležnih vlasti.
- (5) Niti jedan nalog za poništenje ili povlačenje naloga za plaćanje nema dejstva nakon završetka platne transakcije.

Međubankarsko poravnanje

Članak 12

- (1) Poravnanje međubankarskih naloga za plaćanje vrši se:
 1. Na računima rezervi banaka kod Centralne banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci.
 2. Odobravanjem ili zaduživanjem računa osim računa rezervi, kojeg banka ima kod druge ili više banaka. Ova odobrenja ili zaduženja mogu biti pojedinačno za svaki nalog za plaćanje ili za grupu naloga, u kom slučaju se poravnanje vrši na kraju klirinškog kruga.
 3. Na bilo koji drugi način na koji se obaveza može izvršiti.
- (2) Poravnanje iz stavka 1 ovog članka smatra se izvršenim:
 1. Poravnanje iz stavka 1 točka 1 izvršeno je kada je završeno poravnanje u skladu sa propisima Centralne banke o poslovanju računima rezervi.
 2. Poravnanje iz stavka 1 točka 2 koje se vrši zaduženjem računa smatra se izvršenim kada je zaduženje evidentirano na računu.
 3. Poravnanje iz stavka 1 točka 2 koje se vrši odobrenjem računa smatra se izvršenim kada je odobrenje evidentirano na računu.
 4. Poravnanje iz stavka 1 točka 3 vrši se kao što je to utvrđeno odredbama zakona koje određuju kada je obaveza ispunjena.
- (3) Izuzetno od stavka 2 ovog članka, poravnanje iz stavka 1 točka 2 za bilateralne ili multilateralne neto iznose naloga za plaćanje, a prema sporazumu ili pravilima koja regulišu međubankarski kliring i poravnanje, osim za Centralnu banku, izvršeno je kada je poravnanje završeno u skladu sa sporazumom ili pravilima.

IV - AGENT, PROCESOR TREĆA STRANA

Funkcija

Članak 13

Za obavljanje bilo koje radnje u okviru izvršavanja platnih transakcija, banka može angažovati agenta, procesora treću stranu. U skladu sa ovlaštenjem banke, procesor treća strana može djelovati u ime te banke kao:

1. posrednik u komunikaciji;
2. međubankarski klirinški posrednik, putem kojeg se dalje može prenositi informacija Centralnoj banci;
3. agent banke za račun klijenta; i/ili
4. mjesto na koje se šalju i primaju nalozi za plaćanje koje banka šalje ili prima, i u kojem klijenti mogu imati neposredan pristup za slanje i primanje naloga za plaćanje.

Obaveze

Članak 14

- (1) Agent, procesor treća strana mora biti ovlašten da obavlja platni promet, i prilikom usluga kliringa i/ili usluga plaćanja, mora postupati u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci i drugim propisima.
- (2) Banka ili bilo koja druga organizacija ovlaštena za obavljanje platnog prometa može biti procesor treća strana u ime druge banke.

Odgovornost banke za procesora treću stranu

Članak 15

Osim što je odgovorna za svoje odnose sa procesorom trećom stranom, banka je u potpunosti odgovorna za svako djelovanje ili svaki propust procesora treće strane.

Slanje i primanje naloga za plaćanje od procesora treće strane

Članak 16

- (1) Procesor treća strana će odbiti nalog za plaćanje kojeg je poslao direktno klijent osim u slučajevima:
 1. da je to klijent uradio u skladu sa ovlaštenjem banke; ili
 2. u credit-transferu kada procesor treća strana djeluje kao agent banke za klijentov račun, a klijentov račun ima odgovarajuće pokriće, ili
 3. kada je procesor treća strana primio ovlaštenje od banke.
- (2) Nalog za plaćanje klijenta koji je procesor treća strana prihvatila, smatra se napatkom nalogodavatelja inicijalnoj banci, koja se izvršava odgovarajućim nalogom za plaćanje inicijalne banke poslat procesoru treće strane radi prosljeđivanje odredišnoj banci.
- (3) U slučajevima kad je banka ovlastila procesora treću stranu da prima naloge za plaćanje poslate banci, nalog za plaćanje koji je primio procesor treća strana smatra se kao da je primljen od banke koja djeluje kao odredišna banka.

V IZVRŠENJE CREDIT-TRANSFERA I RAZDUŽENJE

Izvršenje credit-transfera

Članak 17

Credit-transfer se smatra izvršenim kada se sredstva odobre odredišnoj banci i kada se platnom transakcijom zaduži račun nalagodavatelja za iznos naloga za plaćanje. U međubankarskom credit-transferu sredstva za odredišnu banku su odobrena kada je međubankovno poravnanje završeno, u što je uključeno i slanje naloga za plaćanje banke pošiljatelja.

Isplata primatelju

Članak 18

- (1) Nakon okončanja credit-transfera, odredišna banka se zadužuje da primatelju odmah isplati iznos naloga za plaćanje koje je primila.
- (2) Isplata primatelju vrši se odobravanjem računa, a najkasnije sljedećeg bankovnog dana nakon završetka credit-transfera. U slučaju kad takav račun nije otvoren, ili gđe je takva napatuk data, odredišna banka dužna je odmah obavijestiti primatelja o tome da su sredstva u odredišnoj banci raspoloživa i isplatiti primatelja kao što je naloženo.

Posebna pravila

Članak 19

- (1) Kada primatelj nema otvoren račun u odredišnoj banci, ili kada je takav račun zatvoren ili blokiran za buduće prilive, credit-transfer je izvršen nakon isplate odredišne banke primatelju.
- (2) Kada primatelj ili račun primatelja u nalogu za plaćanje, koji je primila odredišna banka nisu identifikovani sa odgovarajućim stupnju sigurnosti, odredišna banka će odbiti nalog za plaćanje i obavijestiti njenog pošiljatelja o tom odbijanju, ako nije uvjerena da izvršava namjeru nalagodavatelja.
- (3) Kada je odredišna banka isplatila primatelja ili primila obavezu da isplati primatelja prije nego što su sredstva uplaćena na račun odredišne banke, isplata primatelju ili preuzimanje obaveze da se isplati primatelju je konačno i neopozivo. U ovom slučaju, credit-transfer se smatra završenim, s tim da svaka banka primatelj može imati potraživanja od svog pošiljatelja. Preuzetu obavezu da isplati primatelja odredišna banka može dati direktno primatelju ili u okviru međubankarskog sporazuma.

Razduživanje duga plaćenog credit-transferom

Članak 20

Kada se credit-transfer vrši u cilju otplate duga nalagodavatelja primatelju u visini duga, dug se smatra isplaćenim nakon završetka platne transakcije.

VI IZVRŠENJE DEBIT-TRANSFERA I RAZDUŽIVANJE

Završetak debit-transfera

Članak 21

- (1) Debit-transfer se smatra izvršenim kada odredišna banka zaduži račun primatelja u skladu sa primljenom nalogom iz naloga za plaćanje, a koji nije stornirala niti odbila do kraja bankovnog dana ili u kraćem roku utvrđenom klirinškim pravilima, operativnim procedurama, praksom ili propisima. Kada se nalogom za plaćanje naloži banci da zaduži račun koji se može identifikovati, a koji je otvoren kod te banke, debit-transfer je završen po završetku narednog bankovnog dana nakon prijema naloga za plaćanje, čak i prije nego je račun primatelja zadužen, ukoliko nalog za plaćanje nije pravilno odbijen do tog vremena.
- (2) Do isteka roka iz stavka 1 ovog članka, odredišna banka može odbiti nalog za plaćanje kada ima ovlaštenje svog pošiljatelja na poravnanje za bilo koji iznos plaćen tom pošiljaocu, pravovremeno i adekvatno informišući o odbijanju pošiljatelja i inicijalnu banku, ako su to dvije odvojene banke.
- (3) Svaka banka pošiljatelj, osim inicijalne banke koja je obaviještena o odbijanju platne transakcije, ima obavezu da obavijesti svog pošiljatelja i odgovarajuće pravo da dobije poravnanje od tog pošiljatelja. Svaka banka pošiljatelj u platnoj transakciji, osim inicijalne banke, obavezna je da obavijesti vlastitog pošiljatelja o odbijanju, ali ne kasnije od narednog bankovnog dana od dana kada je primila obavijest o odbijanju.
- (4) Nakon što je dobila obavijest o odbijanju, inicijalna banka mora odmah, ali ne kasnije od sljedećeg bankovnog dana, obavijestiti nalogodavatelja o odbijanju i može povući bilo koji privremeni credit prethodno dat nalogodavatelju na njegov račun ili naplatiti od nalogodavatelja bilo koje plaćanje koje mu je izvršeno po nalogu za plaćanje.
- (5) Kada odredišna banka odbije nalog za plaćanje, i pored toga što posjeduje:
 1. saznanje odredišne banke o ovlaštenjima primatelja u debit-transferu,
 2. adekvatnu identifikaciju u nalogu za plaćanje primljenom od odredišne banke u kojoj se drži postojeći račun primatelja, i
 3. mogućnost adekvatnog pokrića na računu, odredišna banka može biti odgovorna primatelju za pogrešno odbijanje naloga za plaćanje.

Plaćanje nalogodavatelju

Članak 22

Po okončanju debit-transfera, odredišna banka i svaka banka primatelj koja prima plaćanje od prethodne banke primatelja, njenog pošiljatelja, postaje odgovorna svom pošiljaocu u iznosu naloga za plaćanje. Svako takvo plaćanje mora se izvršiti najkasnije narednog bankovnog dana nakon što je nastala obaveza. Po prijemu uplate, a prema članku 7, stavak 3, ovog zakona, inicijalna banka se zadužuje prema nalogodavatelju u iznosu naloga za plaćanje nalogodavatelja, a bilo koji privremeni credit dat nalogodavatelju postaje konačan. Dok se konačno ne odobri račun, inicijalna banka nije dužna da nalogodavatelju oslobodi sredstva. Osim ako nije drugačije dogovoreno, bilo koji prijenos sredstava prije završetka debit-transfera smatra se privremenim.

Razduživanje duga plaćenog debit-transferom

Članak 23

Kada se izvrši ovlaštenu debit-transfer u visini duga koji primatelj duguje nalogodavatelju, nakon okončanja platne transakcije nastupa potpuno razduživanje tog duga, a inicijalna banka postaje dužnik nalogodavatelju u visini naloga za plaćanje nalogodavatelja.

VII - ODGOVORNOST, ŠTETE I RESTITUCIJA

Odgovornost za ovlaštene ili verifikovane naloge za plaćanja ili otkazivanje naloga

Članak 24

- (1) Pošiljatelj je odgovoran za nalog za plaćanje ili otkazivanje naloga koji je izdao lično ili je izdat po njegovom ovlaštenju ili za nalog koji je verifikovala banka primatelj, koristeći sigurnosni postupak koji je prihvaćen u poslovanju (stavak 2 ovog članka), i o kojem postoji sporazum između banke i pošiljatelja. Ako je izdavanje naloga za plaćanje ili njegovo otkazivanje učinila neovlaštena osoba, pošiljatelj je u obavezi da to dokaže.
- (2) Sigurnosni postupak može uključivati upotrebu algoritama ili drugih kodova, identificirajućih riječi ili brojeva, kriptozastite, telefonskih provjera i sl. Uspoređivanje potpisa na nalogu za plaćanje ili komunikacija sa ovlaštenim potpisnicima klijenta, nije samo po sebi sigurnosni postupak.

Obaveza pošiljatelja

Članak 25

- (1) Banka primatelj nije odgovorna pošiljaocu kad je credit-transfer tačno i blagovremeno završen, i u tom slučaju pošiljatelj je obavezan da nadoknadi banci primatelju bilo kakav gubitak koji je banka primatelj eventualno pretrpjela prilikom pravilnog izvršavanja naputak pošiljatelja iz naloga za plaćanje, uključujući, ali ne ograničavajući se na iznos naloga za plaćanje, opravdane troškove poslovanja, proviziju i kamatu.
- (2) U debit-transferu svaki pošiljatelj garantuje svojoj banci - primatelju da njegov nalog za plaćanje ima legitimitet i da je dat u skladu sa ovlaštenjem nalogodavatelja i primatelja, te da je svaki vjerodostojan i punovažan.

Oslobađanje od obaveze ili povrat novca nalogodavatelju u credit-transferu

Članak 26

- (1) Kada credit-transfer nije završen, nalogodavatelj nema nikakvu obavezu prema inicijalnoj banci i ima pravo da mu se račun ponovo odobri za bilo koji iznos za koji je račun zadužen radi pokrića svog naloga za plaćanje. Osim toga, nalogodavatelj ima pravo na naknadu od inicijalne banke svih troškova i provizije, kao i kamate, na bilo koji iznos koji mu je vraćen.

- (2) Inicijalna banka, koja je izvršila naloge nalogodavatelja, ima ista prava na nadoknadu iznosa po platnim nalogima kao i nalogodavatelj od svake banke primatelja i od odredišne banke koja nije izvršila platnu transakciju.
- (3) Prava propisana ovim člankom su neovisna od postojanja ili nepostojanja krivnji bilo kojeg učesnika u platnim transakcijama.

Odgovornost za gubitke

Članak 27

- (1) U slučaju kada je banka primatelj pri izvršenju naputak iz naloga za plaćanje postupala s krajnjom nepažnjom, odgovorna je za svu štetu koja je zbog toga nastala.
- (2) U slučaju postupanja neke druge banke, osim inicijalne, s krajnjom nepažnjom, nalogodavatelj ima pravo na naknadu štete bilo od inicijalne ili banke koje je postupila s krajnjom nepažnjom. U odnosu dvije banke odgovorna je ona koja je postupala s krajnjom nepažnjom, a ako su obje postupale sa krajnjom nepažnjom, odgovornost se dijeli prema stepenu krivnje svake od njih.

Pogrešno izvršenje credit-transfera

Članak 28

Kada je credit-transfer završen, ali ne kao što je naloženo nalogom za plaćanje nalogodavatelja, primjenjuju se sljedeća pravila:

1. kada iznos plaćen primatelju prelazi iznos naloga za plaćanje nalogodavatelja, svaki pošiljatelj je odgovoran za iznos vlastitog naloga za plaćanje. Banka koja je načinila grešku ima pravo na povrat više plaćenog iznosa.
2. kada je iznos isplaćen primatelju, manji od iznosa naloga za plaćanje nalogodavatelja, banka koja je načinila grešku, dužna je da plati razliku i ima pravo na nadoknadu tog iznosa od nalogodavatelja.
3. kada je plaćanje izvršeno nekom drugom primatelju, a ne onom koji je naznačen u nalogu za plaćanje nalogodavatelja, smatra se da credit-transfer nije izvršen. Banka koja je načinila grešku mora ispoštovati originalnu naputke iz naloga za plaćanje, ali ima pravo na povrat iznosa iz naloga za plaćanje od primatelja kome je taj iznos greškom isplaćen.

VIII - BANKOVNI RAČUNI

Podizanje i uplate sredstava

Članak 29

- (1) Klijent može podići ili mu banka može isplatiti u skadu sa nalogom za plaćanje, iznos pozitivnog salda na računu za koji ima odgovarajuće pokriće, pod uvjetima iz sporazuma klijenta i banke.
- (2) Stav 1 ovog članka ne primjenjuje se u slučajevima kada je iznos na računu u postupku obustave, pljenidbe ili sličnog postupka namirivanja povjeritelja, kada je račun zatvoren, suspendovan ili blokiran, i u drugim slučajevima određenim zakonom.

Uobičajena pažnja

Članak 30

- (1) Prilikom izvršavanja naloga za plaćanje, banka postupa s uobičajenom pažnjom.
- (2) U cilju sprečavanja krivotvorenja ili neovlaštenog izdavanja ili mijenjanja naloga za plaćanje, klijent je dužan da postupa sa uobičajenom pažnjom, kako bi osigurao da su nalozi za plaćanje jasni i nedvosmisleni.
- (3) Postupajući sa uobičajenom pažnjom pri tumačenju dvosmislenih naloga za plaćanje, banka je dužna izvršiti naloge za plaćanje postupajući u dobroj vjeri i bez znanja da radi suprotno stvarnoj volji pošiljatelja.

Stanje na računu

Članak 31

- (1) Banka će svom klijentu dostaviti najmanje jedanput mjesečno izvještaj sa svim promjenama na računu od posljednjeg izvještaja, s konačnim saldom, osim računa u banci za koji se izdaje knjižica.
- (2) Za račun u banci za koji se izdaje knjižica banka mora ažurirati knjižicu po prezentaciji takve knjižice od strane klijenta. Prilikom svakog ažuriranja mora se evidentirati svaki ulaz ili izlaz na računu od posljednjeg ažuriranja i konačni saldo.
- (3) Klijent mora postupiti s uobičajenom pažnjom pri pregledu ažuriranja knjižice i salda na računu, i bez odgađanja prijaviti banci bilo kakvu nepodudarnost, sporno odobrenje ili zaduženje. Banka je u obavezi da provjeri sve navode prijave klijenta i ukoliko utvrdi nepravilnosti, izvršit će sve potrebne izmjene na računu u banci za koji se izdaje knjižica.

Tajnost

Članak 32

Banka je obavezna da poštuje tajnost i ne smije dati niti jednu informaciju o računu bilo kome osim klijentu, izuzev kada je drugačije propisano zakonom ili ju je klijent za to ovlastio.

Izmjene

Članak 33

Banka ne može jednostrano mijenjati uvjete sporazuma bez prethodnog obavještenja klijenta najmanje 30 dana prije stupanja na snagu tih izmjena. Izmjene koje su u suprotnosti sa ovom odredbom su nevažeće.

Obaveznost i primjena

Članak 34

Sporazumi i akti kojima se uređuju odnosi banke i klijenta moraju biti u skladu sa odredbama ovog zakona. Tim sporazumima i aktima mogu se:

1. povećati prava klijenta i
2. detaljnije utvrditi elementi pojma uobičajene pažnje svake strane, kao i način dostavljanja obavještenja i informacija.

Članak 35

Odredbe poglavlja VIII ovog zakona mogu se primjenjivati na račune koji su otvoreni u bilo kojoj valuti, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Pravično poslovanje i poslovanje u dobroj vjeri

Članak 36

- (1) Da bi bio obavezujući za klijenta, sporazum mora biti pravičan i mora jasno odrediti prava i obaveze iskazane jednostavnim jezikom.
- (2) Banka i klijent obavljaju dužnosti utvrđene ovim zakonom, propisima i sporazumom pridržavajući se principa poslovanja u dobroj vjeri.

IX - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37

Gradonačelnik Distrikta je dužan da propiše: formu i sadržaj naloga za plaćanje, pravila za prijenos naloga za plaćanje, kliringa i poravnanje međubankarskih naloga za plaćanje, obaveze banke, procedure i pravila za primanje naloga za plaćanje i izvršenje platnih transakcija, elemente sporazuma o bankovnom računu i informacije koje je banka obavezna dostavljati klijentima.

Odnos sa drugim zakonima

Članak 38

U slučaju kolizije odredbi ovog zakona sa odredbama drugih zakona koji regulišu ovu materiju, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Stupanje na snagu

Članak 39

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom Glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

Broj:0-02-022-231/'01

Brčko,30.travanj 2001. god.

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA

Mirsad Đapo,dipl.pravnik v.r.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.